

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo mora, prometa
i infrastrukture

**Godišnje izvješće o provedbi Nacionalnog plana razvoja
željezničke infrastrukture za razdoblje do 2030. godine, za 2024. godinu**

Nositelj izrade: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Izrađeno: ožujak, 2025.

Sadržaj	
1. Uvod.....	3
2. Izvješće o provedbi posebnih ciljeva	4
2.1. Posebni cilj – Poboljšanje ekonomske i financijske održivosti javne željezničke infrastrukture	4
2.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja	4
2.1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja	4
2.2. Posebni cilj – Obnova i modernizacija željezničke infrastrukture	5
2.2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja	5
2.2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja	5
2.3. Posebni cilj – Smanjenje negativnog utjecaja željezničkog sustava (prometa) na okoliš	8
2.3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja	8
2.3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja	8
2.4. Posebni cilj – Poboljšanje uvjeta za intermodalni teretni i integrirani urbani prijevoz ...	9
2.4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja	9
2.4.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja	9
2.5. Posebni cilj – Povećanje sigurnosti i pouzdanosti željezničkog sustava	10
2.5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja	10
2.5.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja	10
3. Zaključak o provedbi nacionalnog plana tijekom izvještajnog razdoblja.....	12

1. Uvod

Vlada Republike Hrvatske je 29. prosinca 2022. godine donijela Odluku o donošenju Nacionalnog plana razvoja željezničke infrastrukture razdoblje do 2030. godine od kada je započela provedba ovog dokumenta, kao srednjoročnog akta strateškog planiranja.

Nacionalni plan razvoja željezničke infrastrukture za razdoblje do 2030. godine (dalje u tekstu: Nacionalni plan) akt je strateškog planiranja kojim se utvrđuju srednjoročne razvojne potrebe i prioriteti za ulaganja u obnovu, osuvremenjivanje, izgradnju i održavanje željezničke infrastrukture kako bi se omogućile kvalitetnije usluge željezničkog prijevoza, povećao broj korisnika usluga, a samim time povećao i udio željezničkog prijevoza u ukupnom prometu.

Kako bi se osiguralo učinkovito i transparentno mjerenje uspješnosti u provedbi Nacionalnog plana, za svaki su posebni cilj odabrani odgovarajući pokazatelji ishoda. Navedeni elementi čine cjeloviti strateški okvir Nacionalnog plana. Posebni ciljevi Nacionalnog plana izravno doprinose postizanju strateškog cilja 10. Održiva mobilnost i ispunjenju pripadajućeg pokazatelja učinka utvrđenih u okviru razvojnog smjera Zelena i digitalna tranzicija Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine.

Izvješće o provedbi Nacionalnog plana za 2024. godinu obuhvaća ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za svaki posebni cilj te opis napretka u provedbi svakog posebnog cilja i mjere predviđene svakim pojedinim ciljem. Postavljeno je 13 pokazatelja ishoda koji su uvršteni u Biblioteku pokazatelja te učinkovitost kreiranih mjera i njihovog provođenja u odnosu na postavljene ciljne vrijednosti. U okviru postavljenih posebnih ciljeva, kreirano je 17 mjera za provedbu posebnih ciljeva.

Nositelj provedbe Nacionalnog plana je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

2. Izvješće o provedbi posebnih ciljeva

2.1. Posebni cilj – Poboljšanje ekonomske i financijske održivosti javne željezničke infrastrukture

2.1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja

Naziv pokazatelja ishoda i oznaka (kod iz Biblioteke pokazatelja)	Početna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2030.)	Ostvarena vrijednost (2024.)
OI.02.11.63 Naturalna produktivnost (vlak-km po zaposlenome)	4.422	5.500	3.835
OI.02.11.64 Pokrivenost operativnih troškova javnog željezničkog prijevoza prihodima od prodaje (bez potpora)	23,40 %	35 %	15,64%

2.1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja

U 2024. godini zabilježeni su izazovi u ostvarivanju posebnog cilja „Poboljšanje ekonomske i financijske održivosti javne željezničke infrastrukture“, što se odražava kroz vrijednosti dvaju pokazatelja ishoda.

Pokazatelj naturalne produktivnosti (OI.02.11.63), izražen kao broj vlak-kilometara po zaposlenome, u 2024. godini iznosi 3.835 i bilježi pad od 3,3 % u odnosu na vrijednost pokazatelja prethodne godine. Ova negativna dinamika rezultat je povećanja ukupnog broja zaposlenih uz istovremeno smanjenje opsega realiziranih vlak-kilometara, što upućuje na potrebu za dodatnim mjerama za povećanje učinkovitosti poslovanja i racionalizaciju resursa u sustavu upravljanja infrastrukturom.

Drugi pokazatelj, pokrivenost operativnih troškova javnog željezničkog prijevoza prihodima od prodaje (OI.02.11.64), iznosi 15,64 %, što predstavlja pad u odnosu na početnu vrijednost (23,4 %). Na ostvarenu vrijednost ovog pokazatelja presudno je utjecalo nekoliko čimbenika. S jedne strane, nastavak provedbe pilot-projekata besplatnog i povoljnijeg željezničkog prijevoza (djeca, učenici, studenti, umirovljenici, osobe starije od 65 godina, stanovnici pogođeni potresom,

ukrajinski državljani) rezultirao je smanjenjem prihoda od prodaje. S druge strane, inflatorna kretanja i rast troškova eksploatacije – dodatno pogoršani niskom prosječnom brzinom putničkih vlakova (oko 44 km/h) – značajno su povećali ukupne operativne troškove. Naime, dulje trajanje putovanja uzrokuje i do 30 % više eksploatacijskih troškova zbog povećane potrebe za vozilima i radom.

Ovi izazovi ukazuju na nužnost nastavka aktivnosti modernizacije željezničke infrastrukture, povećanja prosječnih brzina i usklađivanja kadrovskih kapaciteta s razinom pružene usluge, kako bi se ostvario stabilniji i održiviji sustav javne željezničke infrastrukture u skladu s ciljevima Nacionalnog plana.

2.2. Posebni cilj – Obnova i modernizacija željezničke infrastrukture

2.2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja

Naziv pokazatelja ishoda i oznaka (kod iz Biblioteke pokazatelja)	Početna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2030.)	Ostvarena vrijednost (2024.)
OI.02.11.65 Ulaganje u održavanje infrastrukture po km kolosijeka otvorene pruge (EUR)	22.029	25.796	26.954
OI.02.11.66 Duljina moderniziranih kolosijeka otvorene željezničke pruge (u ukupnoj mreži) (km)	23,55	222,44	58,67
OI.02.11.67 Duljina obnovljenih kolosijeka otvorene željezničke pruge (u ukupnoj mreži) (km)	49,72	439,65	160,01

2.2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja

U 2024. godini ostvaren je napredak u provedbi posebnog cilja "Obnova i modernizacija željezničke infrastrukture", što potvrđuju ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.

Pokazatelj OI.02.11.65 – Ulaganje u održavanje infrastrukture po km kolosijeka otvorene pruge iznosi 26.954 EUR, čime je premašena ciljana vrijednost za 2024. godinu (23.285 EUR), kao i

ciljna vrijednost za 2030. godinu (25.796 EUR). Ova vrijednost ukazuje na pojačane aktivnosti i ulaganja u održavanje postojeće mreže pruga.

U pogledu modernizacije i obnove, pokazatelji OI.02.11.66 – Duljina moderniziranih kolosijeka i OI.02.11.67 – Duljina obnovljenih kolosijeka bilježe rast u odnosu na početne vrijednosti, ali su još uvijek ispod planiranih ciljeva za 2024. godinu. Duljina moderniziranih kolosijeka iznosi 58,67 km (plan za 2024.: 130,85 km), dok duljina obnovljenih kolosijeka iznosi 160,01 km (plan za 2024.: 222,44 km). Unatoč tome, ostvaren je kontinuirani napredak u poboljšanju funkcionalnosti, sigurnosti i kapaciteta željezničkog sustava.

Napredak je postignut unatoč izazovima u provedbi strateških projekata. Naime, tijekom 2024. godine provodili su se projekti obnove i modernizacije željezničke infrastrukture koji se nalaze u različitim fazama provedbe (izrada studijske/projektne dokumentacije, radovi), a koji se odnose na projekte od strateškog značaja obuhvaćenim ovim Nacionalnim planom i za čiju provedbu su osigurana sredstva iz EU fondova i državnog proračuna.

Za projekte Karlovac - Oštarije i Oštarije - Škrljevo izrađena je cjelokupna studijska dokumentacija te su tijekom 2024. održane su sjednice Povjerenstva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš te je prema komentarima dorađivana Studija utjecaja na okoliš, a ishodenje Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš očekuje se u 2025. godini. Za Karlovac - Oštarije izrađena je dokumentacija o nabavi i objavljen postupak javne nabave za izradu projekta dokumentacije (Idejni projekt s ishodenjem Lokacijske dozvole). Za projekt Skradnik - Krasica - Tijani proveden je postupak javne nabave i potpisan ugovor za izradu projektne dokumentacije (Idejni projekt s ishodenjem Lokacijske dozvole) čija je provedba u tijeku.

Nastavljene su aktivnosti izrade projektne dokumentacije za projekt Okučani - Vinkovci kao i za projekt Škrljevo - Rijeka - Jurdani za koji je sklopljen ugovor za dovršetak i noveliranje glavnih projekata čija provedba je u tijeku.

Projekt radova „Nadogradnja i elektrifikacija željezničke pruge Vinkovci - Vukovar“ je završen u 2024. godini. Na projektima Križevci - Koprivnica - dg i Hrvatski Leskovac - Karlovac kontinuirano su se provodili radovi, za projekt Dugo Selo - Novska provodilo se projektiranje i

ishođenje građevinskih dozvola, izrađena je dokumentacija o nabavi za cjeloviti projekt radova i provedeno prethodno savjetovanje.

Na dinamiku provedbe projekata utjecali su brojni faktori, uključujući prolongiranje rokova za ishođenje dokumentacije i dozvola, dugotrajne imovinsko-pravne postupke, složene i vremenski zahtjevne postupke javne nabave, kao i povećanje cijena građevinskog materijala te ograničene kapacitete izvođača.

Unatoč tome, zaključeni financijski aranžmani, poput ugovora s Europskom investicijskom banko, dodatno osiguravaju dugoročnu stabilnost ulaganja. Naime, u siječnju 2024. godine, Republika Hrvatska je s Europskom investicijskom bankom potpisala Ugovor o financiranju za Projekt „Revitalizacija željezničkog sustava Republike Hrvatske“ iz okvirnog zajma, u iznosu od 400 milijuna eura. Okvirni zajam dio dosad najveće kreditne transakcije EIB-a Hrvatskoj, pri čemu ukupna vrijednost odobrenih sredstava iznosi 900 milijuna eura namijenjenih ulaganjima u željeznički sektor, radi opsežne obnove lokalne željezničke mreže i voznog parka. Korištenje ovog financijskog instrumenta omogućit će pametne, održive i sigurne oblike prijevoza i povezanosti, koji su potrebni radi ostvarenja prioriteta uravnoteženog rasta i bolje regionalne integracije. HŽ Infrastruktura d.o.o., upravitelj željezničke infrastrukture, provodit će projekte obnove i modernizacije željezničke mreže, a trgovačko društvo HŽ Putnički prijevoz d.o.o., zaduženo za prijevoz putnika, projekte nabave novih željezničkih vozila.

Postignuti rezultati pokazuju da je sustavno ulaganje u obnovu i modernizaciju pruga, uz potporu EU fondova i državnog proračuna, u skladu s planom i doprinosi ostvarenju posebnog cilja, kao i povećanju funkcionalnosti, sigurnosti i dostupnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske.

2.3. Posebni cilj – Smanjenje negativnog utjecaja željezničkog sustava (prometa) na okoliš

2.3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja

Naziv pokazatelja ishoda i oznaka (kod iz Biblioteke pokazatelja)	Početna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2030.)	Ostvarena vrijednost (2024.)
OI.02.11.68 Udio emisija CO ₂ u željezničkom prometu u ukupnim emisijama (sektora prometa) (%)	0,8 (2019)	0,4	0,8 (2022)

2.3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja

Sukladno Izvješću o inventaru stakleničkih plinova na području Republike Hrvatske za razdoblje 1990. – 2022. od lipnja 2024. godine, emisija CO₂-eq iz podsektora Željeznički promet u 2022. godini iznosila je 51.3 kt, što je za 2.8% više nego u 2021. godini kao rezultat povećanja potrošnje dizelskog goriva. Radi provedbe reformi koje su temelj za zelenu tranziciju i pridonose postizanju ciljeva Europskog zelenog plana, u tijeku su velika ulaganja u željezničku infrastrukturu i nove vlakove.

U sklopu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. provodi se projekt Primjena zelenih tehnologija u željezničkom putničkom prijevozu u sklopu kojeg se nabavlja baterijski elektromotorni (BEMV) i baterijski motorni vlak (BMV) te šest stabilnih energetske priključaka za punjenje baterija (punionica) koji će biti postavljeni u kolodvorima Split, Osijek, Varaždin, Bjelovar, Virovitica i Pula. Nabavom baterijskih vlakova i izgradnjom punionica omogućuje se organizacija željezničkoga putničkog prijevoza na neelektrificiranim prugama na ekološki prihvatljiv način suvremenim vozilima koja za svoj pogon koriste električnu energiju. Investicija podržava ciljeve započetih reformi u području prometa, a osobito uspostavu čisteg, sigurnijeg i održivijeg javnog prijevoza putnika, smanjenje emisije stakleničkih plinova i općenito smanjenje negativnog utjecaja prometnog sektora na okoliš. Ukupna vrijednost projekta iznosi 17.121.242,29 eura. Bespovratna sredstva u iznosu od 13.272.280,84 EUR osigurana su iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. Projekt će biti završen tijekom 2025. godine.

2.4. Posebni cilj – Poboljšanje uvjeta za intermodalni teretni i integrirani urbani prijevoz

2.4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja

Naziv pokazatelja ishoda i oznaka (kod iz Biblioteke pokazatelja)	Početna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2030.)	Ostvarena vrijednost (2024.)
OI.02.11.69 Udio pokrivenosti urbanih regija intermodalnim terminalima (%)	20	100	20
OI.02.11.70 Udio pokrivenosti urbanih regija terminalima integriranog prijevoza (%)	20	100	20

2.4.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja

U okviru posebnog cilja "Poboljšanje uvjeta za intermodalni teretni i integrirani urbani prijevoz", u 2024. godini nije zabilježen napredak u kvantitativnom smislu prema postavljenim ciljevima. Pokazatelji OI.02.11.69 – Udio pokrivenosti urbanih regija intermodalnim terminalima i OI.02.11.70 – Udio pokrivenosti urbanih regija terminalima integriranog prijevoza ostali su na razini od 20 %, što odgovara početnoj vrijednosti iz 2021. godine te ne doseže ciljne vrijednosti za 2024. godinu (40 %).

Unatoč stagnaciji kvantitativnih pokazatelja, poduzete su značajne aktivnosti usmjerene na stvaranje preduvjeta za dugoročni napredak u ovom području. Ključan projekt u 2024. godini je Izrada studije razvoja željezničkog čvora Zagreb, za koju je 12. prosinca 2023. godine odabrana ponuda zajednice gospodarskih subjekata Granova d.o.o., ŽPD d.d. i Safege d.o.o. Ukupna vrijednost ugovora iznosi 1.373.681,07 EUR, a financira se iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Izrada studijske dokumentacije započela je u ožujku 2024. godine, s planiranim završetkom u 2026. godini.

Studija obuhvaća izradu varijantnih idejnih rješenja za izgradnju novih ili modernizaciju postojećih željezničkih pruga u okviru čvora Zagreb, studiju izvodljivosti, analizu troškova i koristi, utjecaj na okoliš te prijedloge za izmjene prostorno-planske dokumentacije. Dugoročno, projekt ima za cilj definiranje infrastrukturnih i organizacijskih rješenja koja će omogućiti razvoj

integriranog javnog prijevoza putnika, poboljšanje tranzitnog teretnog prometa, razvoj Zagreba kao regionalnog teretnog čvora te identifikaciju lokacija intermodalnih terminala. U okviru provedbe, u 2024. godini završava se razrada odabranog varijantnog rješenja za povezivanje Međunarodne zračne luke Zagreb Franjo Tuđman s željezničkom mrežom.

Iako pokazatelji pokrivenosti urbanih regija terminalima nisu još pokazali rast, navedene aktivnosti predstavljaju strateški temelj za njihovo povećanje u nadolazećim godinama i ostvarenje postavljenih ciljeva do 2030. godine.

2.5. Posebni cilj – Povećanje sigurnosti i pouzdanosti željezničkog sustava

2.5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda za praćenje napretka u provedbi posebnog cilja

Naziv pokazatelja ishoda i oznaka (kod iz Biblioteke pokazatelja)	Početna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2030.)	Ostvarena vrijednost (2024.)
OI.02.11.26 Željezničke nesreće prema vrsti nesreće	30	20	25
OI.02.11.71 Broj poginulih u izvanrednim događajima u željezničkom prometu	10	6	6
OI.02.11.72 Broj teško ozlijeđenih u izvanrednim događajima u željezničkom prometu	6	5	9
OI.02.11.73 Udio pokrivenosti željezničkih pruga osnovne mreže EU mjernim stanicama (%)	0	100	66,67%
OI.02.11.74 Udio križanja željezničke pruge s drugim prometnicama osiguranih uređajima u ukupnom broju križanja (%)	39,5	55	42,03%

2.5.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja

U 2024. godini zabilježen je djelomičan napredak u okviru posebnog cilja "Povećanje sigurnosti i pouzdanosti željezničkog sustava", pri čemu ostvarene vrijednosti pokazatelja ukazuju na

pozitivne pomake u pojedinim aspektima sigurnosti, dok su u drugim područjima potrebne dodatne mjere.

Pokazatelj OI.02.11.26 – Željezničke nesreće prema vrsti nesreće iznosi 25, Čime je premašena ciljana vrijednost za 2024. godinu (28) i ostvaren napredak u odnosu na prethodnu godinu. To predstavlja smanjenje od 83,3% u odnosu na prethodnu godinu. U 2024. desile su se dvije ozbiljne nesreće što je jednako kao i 2023. te 23 nesreće što je smanjenje za 5 nesreća, odnosno 17,9% nesreća manje u odnosu na 2023. godinu.

Pokazatelj OI.02.11.71 – Broj poginulih u izvanrednim događajima iznosi 6, što je bolje od ciljane vrijednosti za 2024. godinu (7) i predstavlja zadržavanje pozitivnog trenda u odnosu na prethodnu godinu. S druge strane, pokazatelj OI.02.11.72 – Broj teško ozlijeđenih iznosi 9, što je više od cilja za 2024. godinu (6) i ukazuje na potrebu dodatnog ulaganja u preventivne mjere sigurnosti.

Značajan napredak ostvaren je u pokazatelju OI.02.11.73 – Udio pokrivenosti željezničkih pruga osnovne mreže EU mjernim stanicama, koji je u 2024. godini iznosio 66,67 %, nadmašujući ciljani prag od 50 %. Tijekom godine, u okviru Projekta "Poboljšanje željezničke infrastrukture - uspostava sustava praćenja za sigurnost, osiguranje i tehničke kontrole", izrađeni su glavni i izvedbeni projekti te su provedeni radovi na osam mjernih stanica. Na šest stanica oprema je u potpunosti ugrađena i radovi su završeni.

U pogledu sigurnosti na željezničko-cestovnim prijelazima, pokazatelj OI.02.11.74 – Udio križanja osiguranih uređajima povećan je na 42,03 %, što je ispod cilja za 2024. godinu (49 %), ali ipak predstavlja napredak u odnosu na početnu vrijednost (39,5 %). U sklopu triju projekata – "Projekt osiguranja i modernizacije ŽCP-a", "Nabava i ugradnja opreme za osiguranje 50 ŽCP-a" i "Osiguranje i modernizacija uređaja osiguranja 26 ŽCP-a" – u 2024. godini radovi su se odvijali na ukupno 62 prijelaza. Uz to, aktivnosti osiguranja prijelaza dio su i ostalih infrastrukturnih projekata.

Ukupno gledano, ostvareni rezultati ukazuju na napredak u smanjenju broja nesreća i poginulih, kao i na povećanje tehničke opremljenosti mreže, Čime se doprinosi ostvarenju cilja veće sigurnosti i pouzdanosti željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj.

3. Zaključak o provedbi nacionalnog plana tijekom izvještajnog razdoblja

Provedba Nacionalnog plana razvoja željezničke infrastrukture za razdoblje do 2030. godine u nije u potpunosti u skladu s planiranim odnosno revidiranim vrijednostima za 2024. godinu. Praćeno je ukupno 13 pokazatelja ishoda kroz pet posebnih ciljeva. Od toga je pet pokazatelja ostvarilo ili premašilo planirane ciljne vrijednosti za 2024. godinu, dok je osam pokazatelja ostalo ispod ciljanih vrijednosti. Najveći pomaci ostvareni su u području sigurnosti željezničkog sustava, gdje su četiri od pet pokazatelja premašila ciljeve, uključujući smanjenje broja nesreća i poginulih te značajno povećanje pokrivenosti mreže mjernim stanicama i osiguranih željezničko-cestovnih prijelaza. Također, zabilježen je napredak u prosječnoj ocjeni zadovoljstva putnika pruženom uslugom.

S druge strane, izazovi su najočitiji u području financijske održivosti, modernizacije infrastrukture i razvoja intermodalnog prijevoza, gdje većina pokazatelja nije dosegla predviđene razine. Na dinamiku provedbe infrastrukturnih projekata znatno su utjecali dugotrajni postupci rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, kašnjenja u izradi dokumentacije i provođenju javne nabave, ograničeni izvođački kapaciteti te rast cijena na građevinskom tržištu.

Unatoč navedenim izazovima, provedba strateških mjera, uključujući pilot-projekte besplatnog i povoljnog prijevoza te sklapanje financijskih aranžmana poput zajma Europske investicijske banke, predstavlja čvrstu osnovu za daljnji razvoj. Time se postavljaju temelji za ostvarenje strateških ciljeva u narednim godinama i izgradnju učinkovitijeg, održivijeg i sigurnijeg željezničkog sustava Republike Hrvatske.